

موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور
سازمان ترویج و انتقال یافته های علمی

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
سازمان آموزش و ترویج

گزارش نهایی طرح های ترویجی

عنوان طرح :

ترویج روشهای پیشگیری از عارضه سرقرمزی در میگوی پرورشی در استان بوشهر

نام مجری :

علی قوام پور

سال اجرا :

۱۳۹۶-۱۳۹۷

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
معاونت آموزش و ترویج
مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور
معاونت ترویج و انتقال یافته های علمی

عنوان طرح : بررسی عارضه سرقرمزی در میگوهای پرورشی استان بوشهر

نام نام خانوادگی مجری طرح : علی قوام پور

نگارنده / نگارندگان : علی قوام پور

نام و نام خانوادگی ناظر / ناظران : کاظم خاوازی، محمد پور کاظمی

نام و نام خانوادگی همکاران طرح : حسین عبدالحی، همایون حسین زاده صحافی، بهمن امیری لاریجانی، عقیل دشتیان
نسب، بابک قانندیا، وحید یگانه، مریم میربخش، سمیرا مبارکی، اشکان اژدری، خسرو آئین جمشید، وحید معدنی، طیبه باشتی،
داود ضرغام، حسین پیری، حسن جلیلی، محمدعلی نظاری، محمدخلیل پذیر، احترام محمدی، مجید عطوفت شمسی، محمدرضا
عدالت سروستانی

نام مرکز / پژوهشکده مجری طرح : پژوهشکده میگوی کشور(بوشهر)

سازمان ها و نهادهای همکار طرح : اداره کل شیلات استان بوشهر ، اداره کل دامپزشکی استان بوشهر،
مدیریت هماهنگی ترویج جهاد کشاورزی استان بوشهر، اتحادیه پرورش میگوی استان بوشهر

سایر نهادهای همکار طرح: کانون بسیج تخصصی موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

تاریخ شروع : خرداد ۱۳۹۶

مدت اجرا : دو سال

ناشر : موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور – معاونت ترویج و انتقال یافته های علمی

تاریخ انتشار: ۱۳۹۷

چکیده

صنعت پرورش میگو، از جمله فعالیت های سودمند و پراهمیت در بخش آبرزی پروری است که بخش قابل توجهی از رشد و توسعه سریع خود را مرهون اقبال روزافزون جهانی نسبت به محصولات متنوع، سالم و مغذی تولیدی در چرخه فرآوری بوده است. یکی از مشکلاتی که پرورش دهندگان در ارتباط با کیفیت میگوهای صید شده پرورشی با آن مواجه می باشند، بروز عارضه سرفرمزی در میگوهاست. هدف از اجرای این طرح، بکارگیری روش های نوین در پیشگیری و کاهش اثرات این عارضه با اجرای برنامه های آموزشی بهره برداران، برگزاری کارگاههای مهارتی، ارائه دستورالعمل های ترویجی، بروشورها و در قالب سایتهای الگویی می باشد. این طرح در استان بوشهر، در مرحله نخست با همکاری شش مزرعه داوطلب واقع در سه مجتمع پرورشی شیف، حله و دلوار جمعاً به مساحت ۱۲۰ هکتار انجام شد در راستای اجرای این طرح، جلسات متعددی با حضور اتحادیه پرورش دهندگان میگو، مدیران و کارشناسان شیلاتی، پرورش دهندگان مزارع میگو برگزار گردید. با استمرار طرح در سال دوم، هر مزرعه الگویی، با مزارع تابعی در هریک از ۳ سایت انتخابی، گستره اجرای طرح به دو برابر افزایش یافت. در برنامه عملیاتی طرح، ابتدا شرایط مختلف بر مراحل پیش، حین و پس از برداشت، پایش و عوامل افزایش دهنده ریسک بروز عارضه، به هر عامل در مراحل مختلف، ثبت و پس از آن، محتمل ترین علت (و یا علل) به عنوان نتیجه در قالب توصیه ها و رهنمودهای کاربردی با اجرای برنامه های ترویجی مشخص، جهت بهبود شرایط محصول به مزارع تحت پوشش ارائه گردید. در اجرای این طرح، ضمن ۶۴ نفر روز حضور محققین در مزارع، ۱۰ جلسه و ۳ نشست ترویجی، ۲۱۰ نفر ساعت آموزش به بهره برداران، ۱۶۰ نفر روز آموزش کارشناسان پهنه، ۱۱۲ نفر روز برگزاری کارگاه آموزشی، تهیه یک عنوان پوستر ترویجی، یک عنوان اپلیکیشن مدیریت مزارع پرورش میگو، برگزاری دو برنامه روز مزرعه و یک برنامه انتقال یافته و ۳ برنامه تلویزیونی، اقدام گردید. با توجه به اقدامات ترویجی صورت گرفته، با اجرای این طرح، عارضه سرفرمزی در سایتهای تحت پوشش طرح مشاهده نگردید. سطح نفوذ طرح در سال نخست معادل ۶ مزرعه ۲۰ هکتاری (۱۲۰ هکتار) در ۳ سایت (حله با ۶۱ مزرعه، شیف با ۵۹ مزرعه و دلوار با ۲۰ مزرعه، هریک دارای ۲ مزرعه الگویی) محاسبه شد و با استمرار طرح در سال دوم، هر مزرعه الگویی، با مزارع تابعی در هریک از ۳ سایت انتخابی، گستره اجرای طرح را به دو برابر افزایش داد. به این ترتیب ضریب نفوذ در سایت های تحت پوشش طرح ترویجی در سال نخست ۴,۲۸ درصد از کل مزارع سایت های منتخب (با ۲۸۰۰ هکتار سطح زیر کشت در ۳ سایت انتخاب شده) و ۲,۷۳ درصد کل مزارع فعال استان (با ۴۴۰۰ هکتار سطح زیر کشت) و در سال دوم (۱۳۹۷) به ۸,۶ درصد در سایت های منتخب و ۵,۵ درصد از سطح زیر کشت استان برآورد گردید